

Broj: 146-1/11-spu
Datum: 30.03.2011.

Na osnovu člana 28. Zakona o zaštiti od požara („Službeni glasnik RS“, broj 16/95, 16/02, 02/05 i prečišćeni tekst 6/09) Statuta Slobomir P Univerziteta Slobomir Bijeljina, Upravni odbor, na sjednici održanoj dana 30.03.2011. godine, donio je:

P R A V I L N I K O Z A Š T I T I O D P O Ž A R A

I O P Š T E O D R E D B E

Član 1.

Pravilnikom o zaštiti od požara „Slobomir P Univerzitet Slobomir Bijeljina“, (u daljem tekstu: Pravilnik) utvrđuju se mjere i radnje u vezi sa provođenjem i unapređenjem zaštite od požara u objektima preduzeća.

Sprovođenje i unapređenje zaštite od požara obuhvata skup mjera i radnji upravne, organizacione, tehničke i obrazovne prirode, koje se preduzimaju u cilju sprečavanju izbijanje i širenje požara, otkrivanje i gašenje požara, te spasavanje ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom.

Član 2.

Ovim Pravilnikom naročito se uređuju:

1. Mjere zaštite od požara koje se moraju sprovesti u objektima preduzeća, radi otklanjanja ili smanjivanju opasnosti od nastojanja požara.
2. Organizaciju i način vršenja unutrašnje kontrole u sprovođenju mjera zaštite od požara te zadaci i obaveze zaposlenih radnika.
3. Postupak i način upoznavanje radnika prilikom stupanja u rad ili raspoređivanje na drugo radno mjesto sa opasnostima od požara vezanim za to radno mjesto, kao i način obučavanja radnika u rukovanju sredstvima i opremom za gašenje požara.
4. Obaveza provjere znanja radnika iz zaštite od požara.
5. Prostori, prostorije i mjesta na kojima se ne smije proizvoditi, koristiti ili prenositi otvorena vatra.
6. Vrsta i količina opreme i sredstava za gašenje požara, raspored opreme i sredstava kao i vrijeme povremenog ispitivanja njihove ispravnosti.
7. Zadaci i odgovornosti rukovodećih radnika u vezi sa sprovođenjem zaštite od požara.
8. Dužnost radnika u slučaju izbijanja požara i njihovo učestvovanje u gašenju požara.
9. Organi nadzora i saradnje sa organima inspekcije za zaštitu od požara.

Član 3.

Prava, obaveze i odgovornosti utvrđene ovim Pravilnikom odnose se na sve radnike, bez obzira na dužinu radnog staža.

II MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

1. Opšte mjere zaštite od požara

Član 4.

U svim prostorijama objekata zabranjeno je pušenje i unošenje otvorene vatre. Ova zabrana se mora istaknuti vidnim natpisom, odnosno upozorenjem postavljenim na uočljivom mjestu.

Član 5.

Rad sa otvorenom vatrom i plamenom obavlja se, na samo za to, određenim mjestima.

Rad sa upotrebom vatre i plamena, ne može se preduzimati na mjestima, u čijoj se neposrednoj blizini nalaze zapaljivi materijali.

Član 6.

Otvaranje ventila i čepova na posudama sa zapaljivim tečnostima, može se vršiti samo alatima koji ne izazivaju varničenje.

Član 7.

Popravka ili zavarivanje posuda-rezervoara koja je služila za držanje zapaljivih tečnosti, može se vršiti ako je posuda dobro provjetrena i oslobođena prisustva tečnosti, odnosno para i tekućine koje mogu izazvati eksploziju i požar.

Kontrola prisustva zapaljivih tečnosti i gasova ne smije se vršiti vatrom, već za to odgovarajućim mjernim instrumentom.

Prije početka zavarivanja, radnik koji vrši zavarivanje, pismeno traži dozvolu za rad od poslodavca (direktora) ili referenta zaštite od požara odnosno ustanove koja je zadužena za praćenje provođenja zaštite od požara.

Član 8.

U svim prostorijama ulazi, izlazi, stepeništa i prolazi moraju biti slobodni za nesmetan prolaz, eventualnu intervenciju i evakuaciju.

Požarni putevi i prolazi moraju biti na odgovarajući način obilježeni.

Član 9.

Posude i druga ambalaža za držanje lako zapaljivih tečnosti moraju biti smještene na određenim i obezbjeđenim mjestima, skladištima za ovu vrstu materijala, bez obzira da li su puna ili prazna.

Član 10.

Sredstva za zaštitu od požara moraju u svako doba biti ispravna i ne smije se upotrebljavati za druge svrhe, osim za one koje su namjenjena.

Član 11.

Ključevi svih zaključanih prostorija moraju biti na određenom mjestu deponovane, kako bi bilo lako dostupni u slučaju požara.

Član 12.

Arhiviranje kancelarijske dokumentacije i uskladištenje drugih materijala mora se vršiti na odgovarajući način i prema važećim propisima, a njihovo nagomilavanje u radnim prostorijama nije dozvoljeno.

Član 13.

Sve sprave i uređaji namjenjeni za gašenje požara moraju biti vidno i na odgovarajući način obilježeni, a pristup njima u svako doba slobodan (podest, hodnik, stepeništa, prolaz, izlazi i sl.).

2. Posebne mjere zaštite od požara

Član 14.

Pored opštih mjera iz ovog Pravilnika, propisuju se sljedeće posebne mjere za zaštitu od požara i to:

1) Mjere zaštite od požara u poslovnim prostorijama i tehničkoj opremi:

- poslovne prostorije i oprema treba da su izgrađena prema važećim propisima za ovakvu vrstu objekta i opreme,
- svi objekti preduzeća moraju biti obezbjeđeni sa potrebnim količinama i vrstom sredstava za početno gašenje požara,
- sredstva za gašenje požara moraju biti raspoređena na tačno utvrđena i uvijek pristupačna mjesta, čvrsto fiksirana i obezbjeđena od moguće promjene mjesta, te redovno kontrolisana i održavana,
- zabranjuje se upotreba električnih grijalica i rešoa, a ako se ukazuje neophodna potreba za korištenjem grijalica, ispod istih postaviti vatrootporne podloge i zadužiti osobu-osobe koje se staraju o njihovoj pravilnoj upotrebi, uz potpis da su upoznati sa ovom mjerom zaštite.

2) Mjere zaštite od požara u objektima, skladištima, arhivama i ostalim radnim prostorijama:

- objekti moraju biti izgrađeni u skladu sa važećim tehničkim propisima za takvu vrstu objekta,
- arhiva mora biti smještena u posebnoj prostoriji i uredno složena u odgovarajuće police,
- u skladištima, arhivama i ostalim radnim prostorijama je strogo zabranjeno pušenje i upotreba otvorene vatre, odnosno zagrijavanje prostorija sa električnim pećima i pećima na plin, trdo ili tečno gorivo, a zabranu pušenja i upotreba otvorene vatre treba istaći na vidno mjesto,
- u skladištima materijala treba držati razvrstan prema vrstama, kako je dato Planom i određeno tehničkim propisima,
- zabraniti nepotrebno zadržavanje lica u prostorijama,
- sredstva za zaštitu od požara postaviti na tačno utvrđena mjesta, a ista redovno održavati i kontrolisati i
- provoditi mjere zaštite od požara za sve objekte koje su date Planom, utvrđene zakonom i propisima zaštite od požara.

3) Mjere zaštite od požara u krugu objekata preduzeća:

- Prostor oko objekta mora se obezbjediti uvijek prohodnim kao i prilazi i prolazi. Vanjska hidrantska mreža mora biti pristupačna, vidno obilježena, a sva pripadajuća sredstva, odnosno oprema hidrantskih ormarića mora biti kompletna i uvijek u ispravnom stanju. Kontrolu ispravnosti hidrantske mreže i njene opreme treba redovno vršiti kako je određeno propisima (jednom godišnje). O izvršenim pregledima potrebno je sačiniti zapisnik i preduzeti mjere da se eventualni nedostaci odmah uklone,
- prostor oko objekta mora biti uvijek slobodan za pristup vatrogasnih vozila i tehnike, a požarni putevi vidno obilježeni i
- neposredno uz objekat se ne smije dozvoliti parkiranje motornih vozila ni za trenutak, kao i parkiranje vozila ispred ulaza i na prolazima, odnosno na poklopcu požarnog hidranta.

4) Zaštitne mjere od požara na elektroinstalacija i uređajima na električni pogon:

- električni uređaji i instalacije u objektu i prostorijama moraju biti izvedeni prema važećim propisima i standardima, a opravke i preglede mogu vršiti samo stručna lica,
- kraj svakog osigurača i sklopke moraju biti postavljene oznake kojem strujnom krugu pripada osigurač ili sklopka (jednopolna šema),

- vršiti provjeru otpora izolacije elektroinstalacije i otpora petlje,
- pregorjele osigurače zamjeniti ispravnim i to odgovarajuće amperaže, a ne dozvoliti premoštavanjem licnom,
- pristup razvodnim ormarima mora biti slobodan,
- mora se obezbjediti redovan pregled, te stručno i kvalitetno održavanje prekidača, priključnica, utikača, priključnih gajtana, sijaličnih grla i slično, kako zbog njihovog lošeg stanja ne bi došlo do požara,
- grijači, rešoi, električne grijalice ili kuhala ne smiju se upotrebljavati u prostorijama gde je moguće stvaranje zapaljivih i eksplozivnih para, gasova i prašine.

5) Zaštite od požara atmosferskim pražnjenjem:

- kao osnovna mjera zaštite od požara zbog atmosferskog pražnjenja (udara groma), potrebno je gromobranske instalacije u propisanim rokovima pregledati i ispitati, kao i kod svakog udara groma, bez obzira da li je istekao propisani rok obaveznog pregleda.

III ORGANIZACIJA I NAČIN VRŠENJA UNUTRAŠNJE KONTROLE TE ZADACI I OBAVEZE ZAPOSLENIH RADNIKA

Član 15.

Organizacija i kontrola podrazumjeva Zakonom, Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji poslova i sistematizaciji radnih mjesta i ovim Pravilnikom, sprovođenje mjera zaštite od požara, a provode je:

1. Upravni odbor,
2. Rektor,
3. Dekani
4. Sekretar
5. Ostali radnici.

1. Upravni odbor

Član 16.

Upravni odbor preduzeća u okviru svoje nadležnosti utvrđene Statutom i drugim zakonskim normativnim aktima utvrđuje politiku zaštite od požara i stara se o njenom provođenju. U tom cilju vrši sljedeće zadatke i obaveze:

1. Donosi Plan zaštite od požara,

2. Donosi Pravilnik o zaštiti od požara i druga normativna akta za unapređenje zaštite od požara,
3. Utvrđuje godišnji program mjera zaštite od požara i finansijski plan za njegovu realizaciju,
4. Odobrava finansijska sredstva potrebna za realizaciju programa mjera zaštite od požara,
5. Razmatra stanje protivpožarne zaštite i donosi odluke i mjere za ostvarivanje zaštite od požara,
6. Razmatra mjere naložene od nadležnih organa i određuje dinamiku izvršenja tih mjera,
7. Vršiti i ostale poslove koji su važećim propisima i opštim aktima stavljeni u njegovu nadležnost.

2. Rektor

Član 17.

Rektor preduzeća u okviru svoje nadležnosti u pogledu zaštite od požara ima sljedeće zadatke i obaveze:

- ostvaruje opšti nadzor i rukovodi preduzimanjem i sprovođenjem mjera zaštite od požara, organizacijom i radom protivpožarne zaštite,
- stara se da tehnička sredstva i oprema za zaštitu od požara blagovremeno nabavi,
- naređuje obustavu rada u objektima ili na poslovima ako prijete neposredna opasnost od požara i eksplozije, o čemu odmah obavještava nadležne organe,
- vrši kontrolu stanja i sprovođenja preventivne zaštite od požara preko radnika ili ustanove zadužena za praćenje sprovođenja zaštite od požara,
- u slučaju požara rukovodi neposredno ili preko izvršnih rukovodioca određenih službi akcijom za obustavu rada, prinudnog pražnjenja sudova sa zapaljivim tečnostima i gasovima, naređuje prekid (isključenje) struje u cilju sprečavanja većih šteta i drugih posljedica,
- dužan je da zatraži pomoć drugih ustanova u slučaju većih požara i drugih opasnosti,
- obavlja i druge poslove vezane za zaštitu od požara koji su mu stavljeni u dužnosti zakonskih propisa i odlukama Upravnog odbora.

3. Sekretar

Član 18.

Sekretar pored ostalih poslova dužni su:

- da obavezno i na prikladan način upoznaju sve radnike u svom sektoru o opasnostima od požara, mjerama zaštite od požara i sa ovim Pravilnikom,

- da se staraju o sprovođenju propisanih mjera zaštite od požara, naročito u pogledu zabrane pušenja i upotreba otvorene vatre,
- provodi u djelu zahtjeve direktora, inspekcije zaštite od požara i preporuke stručnih organa,
- da u slučaju požara ili eksplozije uz pomoć radnika učestvuje u akcijama gašenja i spašavanje ljudi i imovine,
- da saraduje sa radnikom ili ustanovom zadužena za praćenje sprovođenja zaštite od požara,
- da udalji radnika sa posla koji se ne pridržava propisanih mjera zaštite od požara,
- vrši i druge poslove koje mu u nadležnosti stavi direktor.

4. Radnik ili ustanova zadužena za praćenje sprovođenja zaštite od požara

Član 19.

Radnik za zaštite od požara obavlja stručne poslove iz zaštite od požara i dužan je pratiti da li su obezbeđeni propisane mjere zaštite od požara, te u tom smislu:

- vrši nadzor na provođenju propisanih i utvrđenih pravila zaštite od požara na radnim mjestima,
- predlaže i neposredno učestvuje u preduzimanju mjera i radnji radi sprečavanja i otklanjanja opasnosti od požara,
- koordinira u provođenju mjera zaštite od požara sa direktorom,
- kontroliše sve objekte po pitanju sprovođenja mjera zaštite od požara,
- nadzire da li su na svim mjestima na kojima postoji povećana opasnosti od požara, na vidljivim mjestima istaknuta određena preventivna uputstva, znakovi upozorenja i zabrane,
- vizuelno kontroliše ispravnost vatrogasnih aparata i opreme, a lokaciju određuje prema Planu zaštite od požara,
- kontroliše prilazne puteve do objekta,
- kontroliše izvršenje mjera propisanih iz Plana zaštite od požara i mjera određenih od strane inspekcijskih organa,
- određuje rokove za kontrolu uređaja i sredstava za zaštitu od požara koje je regulisano propisom,
- stavlja van upotrebe neispravne aparate i druga sredstva za početno gašenje požara,
- učestvuje u pripremi analizi o stanju preventivne zaštite od požara za direktora,
- učestvuje u organizovanju oko obučavanja zaposlenih radnika , o načinu korištenja i upotrebe vatrogasninih aparata, opasnostima od požara i potrebnim mjerama zaštite od požara,
- ulazi u svako doba u sve objekte radi vršenje kontrole sprovođenja mjera zaštite od požara,

- vodi kontrolu periodičnih pregleda i ispitivanja gromobranske instalacije, izolacije, uzemljenja i mjerenja otpora,
- saraduje sa ostalim službama preduzeća, kako bi se pri pojedinim odlukama i postupcima osigurala primjena u provođenju zaštite od požara,
- prati stručnu literaturu i časopise iz oblasti zaštite od požara, radi unapređenje istih,
- učestvuje na stručnom savjetovanju, simpozijumu i seminarima u vezi razrade Zakona i propisa, a u svrhu unapređenja zaštite od požara,
- vrši i druge poslove koje su važećim propisima, samo u pravnim, opštim aktima i zaštite od požara, odlukama i zaključcima organa upravljanja stave u njenu nadležnost.

Član 20.

Radnik koji obavlja poslove iz člana 19. ovog Pravilnika, može da bude radnik koji ima najmanju školsku spremu IV stepena složenosti odgovarajuće tehničke struke.

Preduzeće može povjeriti poslove sprovođenja mjera zaštite od požara preduzeću koje je registrovano za tu djelatnost.

5. Ostali radnici

Član 21.

Radnici neposredno provode mjere zaštite od požara:

- upoznavaju se sa organizacijom zaštite od požara,
- upoznavaju se sa opasnostima od požara i eksplozije,
- upoznavaju uputstva za siguran rad sa stanovišta zaštite od požara i eksplozija, a posebno onim djelom što se odnosi na izvršavanje poslova i zadataka u okviru njihovog radnog mjesta,
- pamte brojeve telefona mjesne vatrogasne jedinice (**tel. 123**), te stanice policije (**tel. 122**) i hitne pomoći (**tel. 124**),
- moraju znati razmještaj aparata i druge opreme za gašenje požara,
- moraju znati gdje se nalaze električne sklopke za isključenje električne struje,
- moraju znati kako se treba ponašati i postupati u slučaju da prijete opasnost od požara ili u slučaju nastanka požara,
- osposobljavaju se za gašenje požara sa aparatima i drugom vatrogasnom opremom,
- upoznavaju se sa opasnostima i mjerama zaštite prilikom raspoređivanja na drugo radno mjesto,
- ne izvršavaju poslove i radne zadatke ako prijete neposredna opasnost za nastajanje požara ili eksplozije, zbog toga što nisu bile provedene odgovarajuće mjere zaštite od požara,
- pridržavaju se uputstva o sigurnom načinu rada i uputstva neposrednog rukovodioca i da napuste radno mjesto ako to od njih sa osnove zaštite od požara zatraže odgovorne osobe,

- obavještavaju o uočenim nedostacima i nepravilnostima, koje mogu izazvati požar, i otklanjaju ih i dežuraju do dolaska nekog od rukovodnih radnika,
- pridržavaju se propisanih reusžima rada izvan svog djelokruga rada,
- podnose prijedloge za bolje i uspješnije organizovanje i provođenje mjera i poslova zaštite od požara,
- učestvuje u gašenju požara i pružanje pomoći prilikom gašenja, te evakuaciji i spašavanju ljudi iz ugrošenih objekata i prostora,
- upoznavaju se sa odredbama ovog Pravilnika, Planom zaštite od požara i drugim propisima kojima se regulišu specifične mjere i poslovi u pogledu zaštite od požara u njihovom djelokrugu rada, te da se tih mjera strogo pridržavaju,
- prisustvuje teoretskom i praktičnom dijelu nastave na predavanjima, seminarima i tečajevima, odnosno vježbama gašenja i spašavanja, što se u preduzeću i provodi radi osposobljavanja i informisanja radnika iz materije zaštite od požara.

IV NAČIN UPOZNAVANJA RADNIKA PRILIKOM STUPANJA NA RAD ILI RASPOREDA S JEDNOG RADNOG MJESTA NA DRUGO, O OPASNOSTIMA OD POŽARA NA TOM RADNOM MJESTU KAO I NAČIN OBUKE RADNIKA, O MJERAMA ZAŠTITE OD POŽARA I RUKOVANJE OPREMOM I SREDSTVIMA ZA GAŠENJE POŽARA

Član 22.

Radi zaštite objekata i postrojenja od požara, potrebno je da svi radnici:

- budu upoznati s mjerama koje treba provoditi radi zaštite od požara, i to svaki na svom radnom mjestu,
- poznaju sve vrste materijala s kojim se radi,
- budu upoznati s načinom gašenja i spašavanja,
- u slučaju da postoji opasnost od požara na radnom mjestu ili u blizini, da odmah preduzme sve mjere da se one otklone, odnosno da obavijeste neposrednog rukovodioca gde je opasnost nastala,
- sredstva za gašenje i spašavanje drže na određenim mjestima i omogućé nesmetan prilaz do njih,
- sa raspoloživim sredstvima i spravama za početno gašenje požara znaju rukovati,
- obavezno prisustvuju osposobljavanju za požarno-preventivne mjere, te načinu gašenja i spašavanja,
- po završetku rada, svaki radnik, na svom radnom mjestu, izvrši pregled svih instalacija i uređaja, a uređaje isključi.

V OBAVEZE I PROVJERA ZNANJA RADNIKA IZ ZAŠTITE OD POŽARA

Član 23.

Zaposleni u preduzeću, imaju pravo i dužnost da se stalno obučavaju iz zaštite od požara i da povremeno proveravaju znanje iz te oblasti.

1. Uvodna instruktaža

Član 24.

Uvodna instruktaža je prva faza obučavanja i primjenjuje se za sve novozaposlene radnike.

Ovom instruktažom radnik treba da bude upoznat sa:

- Zakonom o zaštiti od požara, mjerama zaštite propisane ovim Pravilnikom i drugim propisima i normativima u vezi sa zaštitom od požara,
- pravima , obavezama i odgovornostima radnika i posljedicama koje bi nastupile propuštanjem primjene određenih mjera iz zaštite od požara,
- organizacijom rada, opasnostima od požara, kao i sa mjerama i sredstvima za zaštitu i gašenje požara,
- organizacijom i sprovođenjem zaštite od požara, postupak radnika u slučaju požara i načinu spasavanju ljudi i materijalnih dobara.

2. Instruktaža na radnom mjestu

Član 25.

Instruktažom na radnom mjestu novoprimitljeni i radnici koji se rasporede na druge poslove u toku zaposlenja detaljno se upoznaju sa:

- opasnostima od požara vezanim sa radnim mjestom na koje je radnik raspoređen,
- propisanim upustvima i tehničkim normativima kojim se obezbeđuje siguran rad u pogledu zaštite od požara i eksplozije,
- opremom i sredstvima za gašenje požara i praktičnom upotrebom priručnih aparata za gašenje požara,
- razmještajem aparata i druge opreme i sredstava za gašenje požara.
- načinom i sredstvima za uzbunjivanje i postupak u slučaju požarnih opasnosti ili nastanka požara.

Član 26.

Pored obučavanja radnika, kako je određeno ovim Pravilnikom, obrazovanje zaposlenih radnika iz oblasti zaštite od požara, vrši se kroz predavanja koja obavlja stručna komisija, ili ustanova koja se bavi obrazovanjem iz ove oblasti.

Član 27.

Obrazovanju radnika iz zaštite od požara koje se obavlja kroz organizovanje stručne nastave, moraju se odazvati svi zaposleni u preduzeću, bez obzira na stručnu spremu, radno iskustvo i funkciju koju vrši.

Obrazovanje radnika iz prethodnog stava organizovaće se jedanput u toku godine, nakon čega će se testiranjem izvršiti provjera znanja iz zaštite od požara.

Član 28.

Radnik koji ne zadovolji provjeru znanja dužan je ponovo pristupiti obuci iz oblasti zaštite od požara.

Radnik koji nije zadovoljio na proveri znanja iz zaštite od požarane može raditi na mjestima na kojim se radi sa zapaljivim tečnostima ili gasovima.

VI PROSTORIJE, PROSTORI I MJESTA NA KOJIMA SE NE SMIJE KORISTITI, PROIZVODITI ILI PRENOSITI OTVORENA VATRA

Član 29.

U svim radnim prostorijam i drugim otvoreno-zatvorenim prostorima i mjestima preduzeća, zabranjeno je proizvoditi, koristiti ili prenositi otvorena vatra, ako nije izdato posebno odobrenje od strane radnika za protivpožarnu zaštitu.

Strogo je zabranjeno da se otvorena vatra proizvodi, koristi ili prenosi na mjestima gdje prijeti neposredna opasnost za pojavu i širenja požara (prisustvo lakozapaljivih materijala).

Član 30.

Otvorena vatra u smislu prethodnog člana smatra se svaki izvor vatre koji nema zaštitni uređaj protiv širenja vatre i njenog zapaljivog dejstva, otvorena ložišta, upaljena vatra od raznog materijala, upaljena šibica, svetiljke, aparati za zavarivanje u radu i drugi slični oblici otvorene vatre.

VII VRSTA I KOLIČINA OPREME I SREDSTAVA ZA GAŠENJE POŽARA, RASPORED OPREME I SREDSTAVA, KAO I VRIJEME I NAČIN ISPITIVANJA NJIHOVE ISPRAVNOSTI

Član 31.

U objektima i radnim prostorijama mora biti osiguran dovoljan broj aparata i opreme za gašenje požara.

Vrsta i količina aparata, kao i njihov razmještaj utvrđena je Elaboratom zaštite od požara, na osnovu analize požarnih opasnosti.

Aparati i druga oprema za gašenje požara moraju se održavati u ispravnom stanju, a povremenim pregledima i ispitivanjima njihove ispravnosti mora se voditi pismena evidencija.

Član 32.

Vrijeme ispitivanja ispravnosti aparata za gašenje požara:

- prvi pregled i kontrola ispravnosti nakon nabavke aparata,
- što češći vizuelni pregledi osiguranja na dijelovima mehanizma u pogledu namjernih oštećenja i sl.,
- pregled prema rokovima dato zakonskim propisima odnosno preporukama proizvođača opreme i sredstava za gašenje požara.

Član 33.

S obzirom na ograničenje količine sadržajnog sredstva za gašenje ručni aparati se moraju upotrebljavati odmah po izbijanju požara.

Prema vrsti i količini požara mora se odabrati pravi tip i veličina ručnog aparata.

Član 34.

Za gašenje požara:

1. Klasa A (čvrsta gorive materije- drvo, pamuk, kudelja, slama i dr), prvenstveno se koristi voda.
2. Klasa B (požari zapaljivih tečnosti), koristi se pjena, prah i uglje dioksid.

3. Klasa C (gasovite zapaljive materije- etan, propan, butan, acetilen i dr.), koristi se prah i ugljen dioksid.
4. Klasa D (laki metali koji gore jakim žarom, aluminijum i njegove legure i dr.), koristi se suvi pijesak, specijalni prah ili strugotine sivog lima.
5. Klasa E (električne instalacije, postrojenja pod naponom jake i slabe struje- motori, kablovi, generatori, trafo i sl.), koristi se suvi prah i ugljen dioksid.

Član 35.

U svrhu što boljeg korišćenja hidranata potrebno je pridržavati se slijedećeg:

- svi hidranti moraju biti obilježeni oznakama,
- podzemni hidranti moraju biti osigurani poklopcem, a zidni sa odgovarajućim ormarićima,
- svaki zidni hidrant mora biti kompletiran sa 1-2 kotura vatrogasnih cijevi promjera 52 mm sa patent mlaznicom,
- prostor oko hidranata mora se održavati stalno slobodan i ne zakrčen, a u zimskom periodu očišćen od snijega,
- pregled hidranata vršiti svakodnevno, a svaki primjećeni kvar na vodovodnoj mreži odmah otkloniti,
- mjerenje protoka na hidrantskoj mreži vršiti prema zakonskim propisima od strane stručno ovlaštene ustanove.

VIII ODGOVORNOST RADNIKA ZBOG NE PRIDRŽAVANJA PROPISANIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Član 36.

Radnik koji na radu ne primjenjuje mjere zaštite od požara, ili se ne pridržava utvrđenih upustava za siguran rad sa stanovišta zaštite od požara, koji ne izvršava poslove i zadatke utvrđene ovim Pravilnikom i drugim opštim aktima o zaštiti od požara, ili ih izvršava suprotno ovim odredbama, odgovoran je disciplinski za povredu radne obaveze.

Odgovornost iz prethodnog stava ne isključuje krivičnu i materijalnu odgovornost.

Član 37.

Lica ovlaštena za pokretanje disciplinskog postupka zbog povrede radne obaveze moraju pokrenuti postupak protiv svakog radnika kad saznaju da je povreda učinjena.

Član 38.

Teže i lakše povrede radnih obaveza u Preduzeću učinjene u vezi sa zaštitom od požara, utvrđene su Pravilnikom o radu.

IX DUŽNOSTI RADNIKA U SLUČAJU IZBIJANJA POŽARA I NJIHOVO UČESTVOVANJE U GAŠENJU POŽARA

Član 39.

Svaki radnik koji primjeti neposrednu opasnost od izbijanja požara ili primjeti požar, dužan je otkloniti opasnost odnosno da ugasi požar, ako to može učiniti bez opasnosti za sebe i druge osobe.

Ako radnik ne može otkloniti sam opasnost, odnosno ugasi požara u smislu prethodnog stava ovog člana, dužan je obavijestiti, odnosno pozvati u pomoć druge radnike uzvikom „**POŽAR**“, da se raspoloživim vatrogasnim aparatima i opremom ugase nastali požar ili da ga lokalizuju.

Radnici koji su bili obaviješteni ili pozvani u pomoć gašenja požara, dužni su da iz neposredne blizine požara uzmu aparate za gašenje požara, opremu za gašenje požara i pristupe gašenju požara.

U isto vreme o nastalom požaru obavještava vatrogasne jedinice kako je dato Planom zaštite od požara.

Član 40.

Na mjestu požara po pravilu treba da bude onoliko radnika koliko to zahtjeva taktika gašenja požara.

Neposredna gašenjem požara na licu mjesta rukovodi komandir vatrogasne jedinice koja je prva počela gasiti požar, ukoliko se rukovodioci vatrogasnih jedinica, koja učestvuje u gašenju požara, drukčije ne dogovore ili ako propisom nije drukčije određeno.

Član 41.

Radnik koji rukovodi gašenjem požara ovlašten je da:

- organizuje dopremu raspoloživih aparata i opreme za gašenje požara na mjestu gašenja,
- organizuje raspored radnika i njihovo sudjelovanje u gašenju požara,
- poduzme mjere za sprečavanje širenja požara, nestanka panike i evakuacije ugroženih radnika,
- organizuje uklanjanje ugroženih sredstava s mjesta požara,

- udalji radnike koji nemaju određene zadatke u vršenju požara,
- preduzme mjere da se sačuvaju tragovi i predmeti koji mogu poslužiti za utvrđivanje uzroka požara i
- organizuje nastavak rada nakon završenog gašenja požara.

X ORGANI NADZORA I SARADNJE SA ORGANIMA INSPEKCIJE ZAŠTITE OD POŽARA

Član 42.

Organi nadzora prema odredbama ovog Pravilnika smatraju se:

- organi inspekcije zaštite od požara,
- Ministarstvo zaštite od požara,
- Inspektori za zaštitu od požara.

Član 43.

Direktor je dužan organu nadzora na njegov zahtjev dati obaviještenja i podatke koji su mu potrebni za obavljanje nadzora, omogući mu utvrđivanje činjenica potrebnih za ocjenu provođenja propisa zaštite od požara.

Član 44.

Radnik na kojeg je naslovljen akt organa nadzora kojim se traži izvršenje određenih radnji, obavezan je najkasnije u roku od 8 dana od prijema tog akta, obavijestiti organ nadzora o poduzetim mjerama za izvršenje tih radnji, ako organ nadzora nije odredio drugi rok.

XII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 45.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika donosi se na način i po postupku za njegovo donošenje.

Član 50.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja i objaviće se na web stranici Slobomir P Univerziteta.

**PREDSJEDNIK UPRAVNOG
O D B O R A**

g. Slobodan Pavlović